

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

VALÉR: Musíš to nějak oddálit, třeba dělej, že jsi nemocná.

ELIŠKA: Ale on zavolá doktory a přijde se na to, že je to podvod.

VALÉR: Nedej se vysmát. Doktoři že by něco poznali? Vyber si nemoc, jakou chceš, a oni ti ještě tak vyloží, jak jsi k ní přišla.

HARPAGON (*stranou, vrací se*): Všecko v pořádku, pámbu zaplať.

VALÉR: Při nejhorším utečeme, to je poslední řešení. A jestli tvoje láska, Eliško, něco vydrží...

(*Všimne si Harpagona.*) Tak samozřejmě dcera musí otce poslouchat. Nesmí hledět na to, jak ženich vypadá. A když tu je navíc takový důvod jako bez věna, musí brát všemi desíti, co jí otec dává.

HARPAGON: Tak, tak!

(Molière, *Lakomec*)

9 Které z následujících tvrzení o výchozím textu je pravdivé?

- A) Valér se vyjadřuje s nadsázkou o lékařích.
- B) Eliška v jedné z promluv předkládá důkazy svého tvrzení.
- C) Harpagon ve svých promluvách používá prvky manipulace.
- D) Harpagon se vyjadřuje ke všem nahlas vyjádřeným názorům ostatních postav.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 10–14

TEXT 1

Případ regenerace lesního porostu byl pozorován v USA. Roku 1891 zničil silný požár rozsáhlý porost douglasky tisolisté, tamější jehličnaté **dřeviny**, často pěstované i u nás. Přestože byl les zcela zničen, roku 1919 tam opět stál bohatý porost semenáčků douglasky (40 000 kusů na 4 ha). Vyrostly ze semen zahrabaných do půdy veverka. V kalifornských lesích žijící veverka rudá může uskladnit v půdě na zimu až 500 šišek, a to na ploše 5 m². Tlapkami severoamerických veverek projde více než polovina úrody šišek jehličnatých stromů. U známých sekvojí to bývá dokonce až 90 %.

(E. Opravil a K. Drchal, *Jak rostliny cestují, upraveno*)

TEXT 2

Termín **radix (kořen)** označuje část slova, která nese základní význam. Radix není možné dále členit na menší významové jednotky. Přidáváním předpon a přípon, ale i spojováním s jinými kořeny se mění původní význam slova nebo vznikají slova nová.

(Didaktis)

10 Vypište ze slova vyznačeného tučně v TEXTU 1 radix:

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

11 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N):

- 11.1 Veverky rudé mají nejraději šišky douglasky tisolisté.
- 11.2 Jehličnatá dřevina douglaska tisolistá se u nás také pěstuje.
- 11.3 Severoamerická veverka zahrabe na zimu většinou více než 500 šišek.
- 11.4 Roku 1891 zničil silný požár les plný vzácných druhů jehličnatých stromů.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐